

Faşist Almanyanın keçmiş SSRİ üzərinə hücumundan 73 il ötür

Oğullar qəhrəmanlığı babalardan, atalardan öyrənir

1941-ci ilin 22 iyun səhəri. Faşist Almaniyası qəfələtən Sovet İttifaqının əraziyinə hücum etdi. Bütün dünyaya aqalıq etmək istəhasına düşən Hitler Almaniyası «Barbarossa» planına görə faşist qoşunları sovet ordusuna ağır zərbələr vurmalı, SSRİ-ni qısa müddətde diz çökdürək təslim etməli idi. Adolf Hitler bu planın tez gerçəkləşəcəyinə o qədər inanmışdı ki, hətta Qərb və Şərqi arasında əhəmiyyətli strateji-coğrafi mövqeyə malik Azərbaycanla bağlı xüsusi plan da hazırlanmışdı. «Qafqazın idare oldunması planı»na əsasən ilk vaxtlar Azərbaycanda komissarlıq idarə forması olmalı idi.

Bütün sovet respublikalarında olduğu kimi Azərbaycan xalqının mərd oğul və qızları da bu ədaletsiz müharibəyə qarşı ayağa qalxıb silaha sarıldı. Azərbaycan öz cəbhəyə öz övladlarını göndərdi, arxa cəbhədə qalanlar isə

gecəli-gündüzlü çalışaraq orduya müxtəlif sovgatlar yola saldı.

Novgorod yaxınlığında döyüslərdə göstərdiyi şücaətə görə azərbaycanlılar arasında ilk dəfə kiçik leytenant İsrafil Məmmədov Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görüldü. Azərbaycanlılardan ibarət 402-ci, 223-cü, 416-ci, 271-ci milli atıcılıq diviziylarının sorağı dillərdə gəzdi. Taqanroqun azad edilməsindəki qəhrəmanlıqlara görə 416-ci diviziyyaya «Taqanroq diviziyası» adı verildi. Bu diviziylar Qafqaz dağlarından Berlinədək şanlı bir döyüş yolu keçmişdilər. Azərbaycan oğulları Həzi Aslanov, Qafqaz Məmmədov, Ziya Bünyadov, Gəray Əsədov, Mehdi Hüseynzadə, Adil Quliyev və digərləri faşislərə qarşı döyüslərdə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görüldülər və onlar xalqımızın hərb tarixinə yeni şərəflə sətirlər yazdırılar.

Faşist Almaniyasına qarşı Azərbaycan tekce ərəvənlər ilə deyil, fədakar arxa cəbhəsi ilə də iştirak etmişdi. Qələbə gününə dək müharibəyə yollanan 600 min azərbaycanlıdan 200 mindən çoxu qayıtmadı. 121 nəfər sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görüldü. 200 minə yaxın azərbaycanlı isə müxtəlif orden və medallarla təltif edilmişdi. Bakı neftinin roluna belə münasibət əsrlərdən bəri imperianın xalqımıza qarşı ədaletsizliyin bariz nümunəsi idi.

Bir sözə ikinci Dünya müharibəsi bəşəriyyətə çox böyük itkilərlə başa gəldi. Minlərlə şəhər, qəsəbə, kənd xarabazara çevrilmiş, təqribən 50 milyon adam həlak olmuşdu. Əlbəttə, onların keçdiyi şərəfli döyüş və həyat yolu indiki gənclərə, ordu sıralarında xidmet edən vətən oğullarına örnək olmalıdır. Əbəs yerə deyilməyib ki, oğullar qəhrəmanlığı babalardan, atalardan öyrənir.

Onlardan eksəriy-

yeti döyüslərde həlak olmuş, geri qayıdanların çoxu müxtəlif bədən xəsarəti almışdı. Arxa cəbhədə qadınlarımız və kişilərimiz döyüş cəbhəsinə müxtəlif geyim əşyaları, ərzaq məhsulları göndərirdilər.

Sovet dövlətinin xalqımıza qarşı etdiyi ən böyük ədalətsizlik müharibədən sonra da özünü bürüzə verdi. Bu ədalətsizliklərdən biri Bakı şəhərinə layiq olduğu adın verilməməsi idi. Alman faşizmi üzərində qələbədə misilsiz rol oynamış Bakı neftinin roluna belə münasibət əsrlərdən bəri imperianın xalqımıza qarşı ədaletsizliyin bariz nümunəsi idi.

Bir sözə ikinci Dünya müharibəsi bəşəriyyətə çox böyük itkilərlə başa gəldi. Minlərlə şəhər, qəsəbə, kənd xarabazara çevrilmiş, təqribən 50 milyon adam həlak olmuşdu. Əlbəttə, onların keçdiyi şərəfli döyüş və həyat yolu indiki gənclərə, ordu sıralarında xidmet edən vətən oğullarına örnək olmalıdır. Əbəs yerə deyilməyib ki, oğullar qəhrəmanlığı babalardan, atalardan öyrənir.

Aslan CƏLİLOV.

nunla belə dinimizdə imkanı olanlara ehsanın da-ha sonra verilməsi buyruklar. Bir şərtlə ki, mərhumun ailəsinə ziyan olmasın. Hər kəs unutmamalıdır ki, yasa gələnlər yas sahibinə təselli verməyə, onun dərdinə şərik çıxmaga gəlirlər.

Yas sahibinə, mərhumun ailəsinə hansı bir formada olursa-olsun maddi yardım edilməsi dinimizdə savab əməl sayılır. Ancaq, bu da məcburi deyil. Siyahı tutmaq, əvəz-əvəz etmək düzgün sayılır.

Odur ki, son zamanlar ictimaiyyətin, ziyalılarının, aidiyyatı dövlət orqanlarının bu məsələlərə həssas münasibətləri öz təsirini göstərməsidir. Hazırda bəzi ərazilərimizdə yas mərasimlərinin keçirilməsində sadəlik elementləri özünü biruzə verir. Yüksek səviyyəli süfrələr çay süfrələri ilə də əvəz olunur, mərasimlərin günləri azaldılır.

Ümumiyyətlə, bütün bunların kütlə içərisində düzgün və müntəzəm təbliğ olunmasında ziyalılarının və din xadimlərinin üzərinə çox böyük vəzifələr düşür.

**Fərman HACIYEV,
DİLXİHİ Qəbələ RK-
nin sədri, əmək
veterani.**

Regionlarda vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı

Azərbaycan Milli Qeyri-Hökumət Təşkilatları Forumu 2014-cü ilin mart ayından etibarən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında QHT-lər Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" inkişaf Konsepsiyasından irəli gələn aktual məsələlərlə bağlı ictimai müzakirələrin təşkili layihəsini icra edir. Layihə çərçivəsində "Regionlarda Vətəndaş Cəmiyyətinin inkişafı" mövzusunda növbəti tədbir iyun ayının 6-da Qəbələ şəhər 1 sayılı tam orta məktəbində keçirildi. Tədbirdə regionda fəaliyyət göstərən QHT və KİV nümayəndələri iştirak edirdi.

Tədbiri giriş sözü ilə MQF Qəbələ Regional Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının icraçı direktoru Anar Məhərrəmov açmışdır.

Tədbirdə Milli QHT Forumunun prezidenti Rauf Zeyni çıxış edərək iştirakçıları və qonaqları salamladı. Rauf Zeyni qeyd etdi ki, Azərbaycanın gələcək inkişafını təmin edən bu programdan əhalinin xəbərdar olması, bütün ictimaiyyətin məlumatlandırılması, geniş kütütlərin bu müzakirəyə cəlb olunması, yüzlərlə vətəndaşın, mütəxəssisinin, dövlət memuru-nun, QHT və media nümayəndələrinin, alimlərin bu müzakirələrdə iştirak etməsi, konsepsiyanın mahiyyətinin geniş ictimai dairələrə çatdırılması onun daha effektli və səmərəli qəbul edilməsini təmin edən amillərdəndir. R. Zeyni regionlarda sosial-iqtisadi inkişafın dövlətin prioritet istiqamətlərində olduğunu vurguladı.

Sonda tədbir iştirakçıları mövzu ətrafında öz fikirlərini bildirdilər.

Yeni mediada etik standartlar

Qəbələ Regional QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzində Azərbaycan Jurnalistlər Şəbəkəsi İctimai Birliyi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə "Yeni mediada etik standartların təbliği" layihəsinin icrası çərçivəsində regional medialarda çalışan jurnalistlərin, QHT nümayəndələrinin və gənclərin iştirakı ilə dəvirmi masa keçirmişdir.

Qəbələ Regional QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzinin icraçı direktoru Anar Məhərrəmov tədbir iştirakçılarını salamlamış və dəyirmi masanın təşkilində məqsəd və vəzifələr-dən danışmışdır. Sonra söz Azərbaycan Jurnalistlər Şəbəkəsi İctimai Birliyinin sədri Ayaz Mirzəyevə verilmişdir.

Ayaz Mirzəyev çıxışı zamanı son zamanlar internet mediasında meydana çıxan etik problemlərdən dənışaraq, bunun yaranma səbəblərini iştirakçıların diqqətinə çatdırılmışdır. Daha sonra dəyirmə masa iştirakçıları yeni mediada etik problemlərin aradan qaldırılması ilə bağlı öz fikir və təkliflərini irəli sürmüşlər.

Tədbirdə həmçinin internet mediasında, eləcə də, sosial şəbəkələrdə rast gəlinen etik standartların pozulması halları ilə bağlı geniş müzakirələr aparılmış və yeni medianın verdiyi üstünlüklerdən faydalı istifadə olunmasına dair bilik və əldə edilən təcrübədən dənışmışdır.

Qəbələ Regional QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzinin mətbuat xidməti.

Milli-mənəvi

dəyərlərimiz qorunmalıdır

Hər xalqın öz adət-ənənəsi, milli-mənəvi və dini dəyərləri var. Biz milli-mənəvi dəyərlərimizlə, adət-ənənələrimizlə fəxr edirik və bu yüksək amilləri qorunmalıyıq.

Ulu öndər Heydər Əliyev demişdir: «Bizim xalq yüz illərlə, min illərlə adət-ənənələrimizi, milli-mənəvi dəyərlərimizi yaradıb və bunları indi bizim xalqımızın mənəviyyatını təşkil edən amillərdir».

Bununla yanaşı qeyd etmək lazımdır ki, ümummilli liderimiz öz fəaliyyəti dövründə xalqımızın tərəfindən də dini mərasimlərin yenidən həyata vəsiqə qazanmasında məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirmişdir. Vaxtılı dahi lider tərəfindən də dini mərasimlərimizdə səylənilmiş hər bir fikir bu gün dövlətimizin din konsepsiyasının əsasını təşkil edir.

Ulu öndər hər zaman milli-mənəvi dəyərlərimizə sahib çıxmışdır. Bunun əsas səbəbi milli və dini adət-ənənələrimizin insanları saflığa, düzgünlüyə, paklığa də-

vət etməkdən ibarət olma-sı idi.

Respublikamızda qeyri-ənənəvi, radikal dini cərəyanlar əsasən 1991-ci ildən fealiyyətə başlamışdır. Kommunist ideolojiyasının məhv nəticəsinde yaranmış ideoloji boşluq milli-mənəvi dəyərlərə baxımından bir sıra problemlərin yaranmasına səbəb olmuşdur. Ateizmə əsaslanan cəmiyyətin süqutundan sonra dini dəyərlər üzərində qoyulmuş qadağaların aradan götürülməsi dini ədəbiyyatların yayılmasına, ixtisaslaşdırılmış tədris müəssisələrinin açılmasına, yeni ibadət ocaqlarının tikilməsinə və təmirinə, eləcə də müqəddəs yerlərə ziyanətlərin küləvi təşkilinə şərait yaratmışdır. Eyni zamanda 20 avqust 1992-ci ildə Milli Məclis tərəfindən «Dini etiqat azadlığı haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul olundusa da tələsikliyə yol verildiyindən, mövcud dini durum köklü şəkildə təhlil olunmadığının sonralar çoxlu problemlərin yaranmasına

gətirib çıxmışdır. Yol verilmiş boşluqları aradan qaldırmaq üçün ulu öndərin müvafiq tapşırıqlarına əsasən qanuna 1996—1997-ci illərdə əlavə və dəyişikliklər edilmişdir. Dini adət-ənənələrimizin, mənəvi dəyərlərimizin deformasiyaya məruz qaldığı sahələrdən biri də yas mərasimləridir. Dünyaya gəlisi böyük sevincə qarşılanan insan günlərinin birləndə ölümü ilə axırətə yola salınır. Bu münasibətlə təşkil olunan mərasimlərdə mərhumun yaxınları çalışırlar ki, mərasim yüksək səviyyədə keçirilsin. Lakin əksər hallarda bu məclisler israfçılığı və ifrat xərclərə gətirib çıxarır. Qeyri-etik olsa da az qala yas mərasimləri toyu xatırladır. Artıq belə mərasimlərin dəbdəbəli keçirilməsi bir növ şöhrətpərəstliyi özündə əks etdirməkdən başqa bir şey deyil. Ona görə bu məsələyə çox ehtiyatla yanaşaraq milli adət-ənənələrimizə söykənməliyik.

Ümumiyyətlə, bütün bunların kütlə içərisində düzgün və müntəzəm təbliğ olunmasında ziyalılarının və din xadimlərinin üzərinə çox böyük vəzifələr düşür.